

Meldcode huiselijk geweld

Augustus 2025

Inleiding

Kindermishandeling is 'elke vorm van voor de minderjarige bedreigende of gewelddadige interactie van fysieke, psychische of seksuele aard, die de ouders of andere personen, ten opzichte van wie de minderjarige in een relatie van afhankelijkheid of van onvrijheid staat, actief of passief opdringen, waardoor ernstige schade wordt berokkend of dreigt te worden berokkend aan de minderjarige in de vorm van fysiek of psychisch letsel'.

Het kan dus gaan om lichamelijke mishandeling, lichamelijke verwaarlozing, emotionele of psychische mishandeling, emotionele of psychische verwaarlozing of seksueel misbruik.

Binnen Schaersvoorde vinden we het belangrijk dat we op een actieve manier onze maatschappelijke taak op dit terrein oppakken. Dit betekent dat we onze verantwoordelijkheid oppakken en op het juiste moment externe deskundigen erbij betrekken.

Deze meldcode bevat een stappenplan. Het stappenplan beschrijft wat van de betrokkenen in de school wordt verwacht wanneer er vermoeden van huiselijk geweld en kindermishandeling is.

Stap 1 Het in kaart brengen van signalen

Klassenleraren, coaches, vakdocenten en onderwijsondersteuners zijn de eerste personen die veranderingen bij een leerling opmerken. Zij zullen het beste kunnen signaleren of er wat aan de hand is met een leerling. Signalen die kunnen duiden op huiselijk geweld of kindermishandeling zijn: plotseling terugval in schoolprestaties, onverzorgd naar school, zonder lunch of ontbijt naar school, agressief of teruggetrokken gedrag en verwondingen. Daarnaast kunnen er natuurlijk ook zorgen zijn omdat een leerling bepaalde verhalen vertelt of ander opvallend gedrag vertoont.

In eerste instantie gaat de klassenleraar/coach met de leerling in gesprek. Het kan natuurlijk zijn dat een leerling even niet lekker in zijn vel zit of dat er iets naars aan de hand is, zonder dat er sprake is van huiselijk geweld of kindermishandeling. De klassenleraar/coach kan voor advies en ondersteuning terecht bij het schoolondersteuningsteam.

Stap 2 Overleggen met het schoolondersteuningsteam en zo nodig raadplegen van Veilig Thuis

Wanneer de klassenleraar/coach niet zeker weet hoe hij verder moet met de signalen, de leerling het gesprek niet met de klassenleraar/coach wil aangaan of wanneer er signalen lijken te zijn van kindermishandeling, legt de klassenleraar/coach het contact met het schoolondersteuningsteam ter consultatie. De professional van het schoolondersteuningsteam neemt indien nodig contact op met Veilig Thuis voor advies. Als een docent, klassenleraar/coach, leerlingbegeleider of het schoolondersteuningsteam signalen opvangt, moeten deze worden vastgelegd. Dit geldt ook voor signalen die naar voren komen tijdens gesprekken, stappen en besluiten die genomen worden. Andere onderwijsondersteuners die signalen opvangen, geven dit via de teamleiders door aan de mentor/coach.

Het schoolondersteuningsteam heeft een gesprek met de leerling.

- Wanneer er geen sprake lijkt van huiselijk geweld, neemt het schoolondersteuningsteam na het gesprek met de leerling contact op met de ouder/verzorger om een terugkoppeling van het gesprek en de gemaakte afspraken.
- Wanneer de situatie van de leerling als zorgelijk wordt beschouwd (al dan niet vermoeden van huiselijk geweld) worden ouders/verzorgers uitgenodigd op school voor een gesprek.
- Mochten er in eerste instantie signalen zijn van mogelijk huiselijk geweld of kindermishandeling dan kan de schoolondersteuningscoördinator besluiten om, in het belang van de veiligheid van het kind, ouders in eerste instantie nog niet te informeren. De schoolondersteuningscoördinator kan eerst externe collega's consulteren, bijvoorbeeld Veilig Thuis, Bureau Jeugdzorg, Steunpunt Huiselijk Geweld of Centrum voor Jeugd en Gezin, om zich te laten informeren over vervolgstappen alvorens ouders worden ingelicht en uitgenodigd voor een gesprek.

Stap 3 Gesprek met leerling en met ouders/verzorgers

Het streven vanuit Schaersvoorde is dat, waar mogelijk, ouders op de hoogte worden gesteld van gesprekken die plaatsvinden met leerlingen. Op deze manier willen we onze zorgen over leerlingen met ouders te delen. Op het moment dat het schoolondersteuningsteam een ouder uitnodigt voor een gesprek om zorgen te delen die

mogelijk betrekking hebben op kindermishandeling, zal hij dit gesprek samen met de mentor/coach of teamleider doen.

Tijdens dit gesprek zal het doel van het gesprek worden besproken, worden waarnemingen vanuit de school met de ouders uitgewisseld en wordt de ouder uitgenodigd om hierop te reageren. Het kan zijn dat na het verhaal van de ouders er iets anders aan de hand lijkt, dat zaken veel genuanceerder liggen of dat er mogelijk een hulpvraag ontstaat. Daarna kan de school reageren hoe zij de signalen (tot dan toe) interpreteert. De school zal een verslag maken van het gesprek en in het leerlingdossier opnemen. Bij een aantal zaken zal school altijd contact opnemen met Veilig Thuis: in geval van een vermoeden van een (voorgenomen) vrouwelijke genitale verminking (meisjesbesnijdenis), eengerelateerd geweld, meisjeshandel of loverboyproblematiek. Het gesprek wordt vastgelegd en wordt, indien mogelijk, ondertekend door alle betrokkenen.

Stap 4 Wegen van het (vermoeden van) geweld of de kindermishandeling

Bij deze stap wordt op basis van de beschikbare informatie het risico op huiselijk geweld of kindermishandeling ingeschat, net als de aard en de ernst van dit geweld. In de bijlage is een afwegingskader toegevoegd.

Stap 5 Beslissen: melden bij Veilig Thuis/ hulpverlening inschakelen

Op basis van signalen en het gesprek met ouders in relatie tot de afwegingsvragen zal het schoolondersteuningsteam bepalen of melden noodzakelijk is. In principe zal dit in overleg met de teamleider gebeuren. In ieder geval wordt altijd de rector geïnformeerd.

Vervolgens zal worden besloten of bieden en/of organiseren van hulp tot de mogelijkheden behoort. Schaersvoorde zal geen melding doen bij Veilig Thuis zonder ouders op de hoogte te brengen, tenzij er kans bestaat dat de veiligheid van de leerling in het geding is.

Schoolondersteuningsteam meldt zorgen bij veilig thuis. Wanneer de melding bij Veilig Thuis is gedaan, zal deze instantie de casemanager zijn. Het schoolondersteuningsteam monitort of ouders en leerling voldoende hulp krijgen zolang het onderzoek loopt.

Verslaglegging bij vermoeden van huiselijk geweld/kindermishandeling

Bij een vermoeden van kindermishandeling of huiselijk geweld zetten medewerkers van school (docent, mentor/coach, leerlingbegeleider, teamleider en/of zorgcoördinator) over het gesprek en de gemaakte afspraken een verslag in Magister. De volgende richtlijnen zullen dan worden gevolgd.

- Vermelding van datum, plaats, situatie en aanwezigen
- Signalen die duidelijk maken welk zorgen worden waargenomen
- Signalen die een vermoeden van huiselijk geweld bevestigen of bekrachtigen
- Contacten over deze signalen
- Stappen die worden gezet (bijvoorbeeld mentor/coach heeft het overgedragen ..)
- Besluiten die worden genomen en actiepunten
- Vervolgaantekeningen voor het verloop (bijvoorbeeld e-mailwisselingen, telefonische contacten, nieuwe of afnemende zorgsignalen).

Bijlage - Uitwerking van de vijf afwegingsvragen en beslissingen in stappen 4 en 5 van de meldcode voor het Onderwijs en Leerplicht

1. Vermoeden wegen

Ik heb de stappen 1 t/m 3 van de Meldcode doorlopen en

A: op basis van deze doorlopen stappen is er geen actie nodig: dossier vastleggen en sluiten

B: ik heb een sterk vermoeden van huiselijk geweld en/of kindermishandeling

Het bevoegd gezag van mijn school is op de hoogte (in geval het vermoeden door schoolmedewerker wordt geconstateerd). Ga verder naar afweging 2.

2. Veiligheid

Op basis van de stappen 1 t/m 4 van de Meldcode schatten wij als school (functionarissen en bevoegd gezag)/leerplicht in dat er sprake is van acute en/of structurele onveiligheid:

A: NEE -> ga verder naar afweging 3

B: JA of twijfel -> direct (telefonisch) (anoniem) melding doen bij Veilig Thuis. De afwegingen hierna worden met Veilig Thuis doorlopen.

3. Hulp

Ben ik, of iemand anders in mijn school* of een ketenpartner² /ben ik als leerplichtambtenaar in staat om effectieve hulp te bieden of te organiseren en kan de dreiging voor mogelijk huiselijk geweld of kindermishandeling afgewend worden?

A: NEE -> melden bij Veilig Thuis, die binnen 5 werkdagen een besluit neemt en terugkoppelt naar de melder

B: JA -> ga verder met afweging 4

4. Hulp

Aanvaarden de betrokkenen de hulp zoals in afweging 3 is georganiseerd en zijn zij bereid zich actief in te zetten?

A: NEE -> melden bij Veilig Thuis

B: JA -> hulp in gang zetten, termijn afspreken waarop effect meetbaar of merkbaar moet zijn.

Zo concreet mogelijk maken en documenteren. Spreek af wie welke rol heeft en benoem casemanager. Spreek af welke taken alle betrokkenen en specifiek de casemanager heeft, zodat de verwachtingen voor iedereen helder zijn. Leg vast, voer uit en ga verder met afweging 5.

5. Resultaat

Leidt de hulp binnen de afgesproken termijn tot de afgesproken resultaten ten aanzien van de veiligheid, het welzijn en/of het herstel van de direct betrokkenen?

A: NEE -> melden bij Veilig Thuis

B: JA -> hulp afsluiten met vastgelegde afspraken over het monitoren³ van de veiligheid van alle betrokkenen.